

SLOVENSKI NAROD.

Iznajta vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravišstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Srbija in mir.

Najnovejša novica današnjega dneva je, da dva turška vira pripovedujeta, da je srbski knez Milan odgovoril Mithad-paši, da je pripravljen v dogovore stopiti s porto o sklepanji miru. Telegram iz Carigrada in telegram iz Dunaja od turškega poslanstva to trdita, zato je lahko verjetno, da je to poročilo resnično, čeravno drug, neeficijozen telegram bistveno protivno poroča, namreč: Srbija odločno odbija ponudbo turško, posebej narediti mir. Le v sporazumljenji s Črnogoro in s posredovanjem velevlastij se bi mogli mirovni načrti delati, čas za to pa še nij prišel. Zlasti knez Milan je zoper vsako posebejno sporazumljenje s porto.

Nam se zdi, da se obe poročili dasti zložiti v jedno. Mithad-paša je Srbiji ponudil razgovor o miru, Srbija ima še cel mesec premirja, torej se ta mesec, mora izpolniti z diplomtiziranjem. Kakor je bila turška ponudba o mirovni razgovorjanjih samo na to preračunjena, da si porta pred Evropo daje svit miroželjnosti in spravljivosti, tako je tudi srbski odgovor moral dokazati, da Srbija nij za vojsko zavoljo vojske, temuč da bi bila pripravljena mirovati, ko bi se dalo. Zato je uže zarad Evrope morala to pripravnost v teoriji izreči, — ali v dejanji iz tega miru ne bomo dobili, od razgovorov do sklepa je še dolg pot.

Čisto nič ne dvomimo, da se vse to godi z dovoljenjem Rusije. Le-ta pa hoče, da se kmalu dokaže nezmožnost Turčije, urediti razmere kristijanov in nemožnost pomirjenja s Srbi in Črnogorci. Gotovo bodo Srbi zahtevali več nego „status quo ante bellum“, še več Črnogorci in na vse zadnje so tu še vstaši,

zarad katerih se je cela gromadna orientalna kriza začela in je rusko vojsko na noge spravila. Da srbski knez, ki je jedva pred par dnevi nazdravljaval ruskemu carju kot „zaščitniku vseh Slovanov“ ne bode na svojo pest in proti ruskeji volji delal, to je jasno, ker vendar ve, da po izgubljenem srbskem Dju nišu bi bili Turki kmalu v Belgradu, ko bi carja in njegove mogočne besede ne bilo.

Po vsej priliki bode torej rezultat turško-srbskih mirovni dogovorov, podoben onim, ki so se na carigradskeji konferenci vršili, ali od turkoljubov zaželenega rezultata ne imeli. Tudi če je res, kar pišejo, da se angleška vlada trudi, posredovati v Belgradu, ne izpreminja to končne odločitve v Srbiji, kjer je angleško prizadevanje tudi pred vojsko živo delalo, od srbske strani diplomatično poslušalo se, a naposled ne ravnalo se po njem. Ravno tako malo bi kake magjarske intrige izdale, kajti Srbi bi ne imeli nobenega političnega instinkta, ko bi ne znali pravih od slabih prijateljev ločiti, zlasti po vojski.

Samó v enem slučaju bi mogoče in verjetno bilo, da Srbija res sklene mir s Turčijo, namreč, ko bi Rusija to izrekoma hotela, t. j. po jedneji strani, ko bi se ruskim strategom ugodneje zdelo, da se srbsko zemljišče popolnem neutralizira in se tako rusko desno vojno krilo zavaruje, ali pa, ako bi se Rusija, odrekši se srbske pomoči, z Avstrijo tako pobotala, da ta zasede vso Bosno in Hercegovino, a Rusija vso Bulgarijo in staro Srbijo. V poslednjem slučaju res ne bi za Srbijo ostalo nobenega cilja daljnega vojevanja, ker Bosne itak ne bi dobila. Vendar dozda nij še jasnih znamenj, da bi stvar takov tok zadobila, zato ne verujemo v to eventualnost.

Še enkrat: zarubljenih posestev uničevanje po dolžnikih.

Centralni odbor c. kr. kmetijske družbe je tukajšnji podružnici na njeno prošnjo, na intervenira proti pustošenji eksekviranih posestev po dolžnikih, objavil odlok c. kr. pravnega ministerstva od 20. oktobra 1870 št. 12317, ki govori o taisti točki; ta odlok pravi, da se je državnim pravdnistvom uže večkrat nalagalo, naj v tacihi slučajih najbolj strogo uradujejo.

S tem objavljenjem je menda prošnja podružnice definitivno rešena.

Naj bode omenjen odlok pravnega ministerstva še tako dobro mišljen, vendar zla nij polajšal; še manj pa odstranil. To zlo se temveč navzlic temu odluku vedno večša, ker državna pravdnistva malokdaj postavne razloge nahajajo, da bi uradovala.

V mojem članku od 10. t. m. sem onim iz naše okolice, ki svoje gozde uničujejo, vsakako krivico delal, ker sem mislil, da so v tej stvari uže vse storili, kar se je dalo; kar sem pa nedavno v Metliko potoval, sem se prepričal, da so naši malopridneži v tej stroki jako malo izurjeni, in da morajo stoprav v metliško Meko potovati, kjer se je ustanovila visoka šola za pustošenje gozdov. Ako bodo naši malopridneži slišali, da je nek eksekut razen obligatnega uničevanja poslopij, gozdnih in sadnih dreves celo rodovitno zemljo za 1 1/2 do 2 čevlja globoko prodal in odpeljati dal, zaupili bodo gotovo, kakor oni obubožani graščak, kateremu se je povedalo, da so mu sinovi zvonček iz kapelice v denar spravili, ko uže sam nij ničesa več našel, kar bi se dalo prodati: „Pa da meni nij kaj tacega padlo v glavo!“

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Deseto poglavje.

(Dalje.)

„Pomozi bog!“ rekla je višja gospa, ki se je iz strahu in nepričakovanega sunka skoro prekucnila. „O, ti grda mala žival!“ To rekši, zgrabila je Jerico za rame ter jo močno pretresla, predno se jej je otrok mogel iztrgati iz rok. To je Jerico še bolj razjarilo; in ker je sedaj še hitrejše letela, bila je v malo minutah doma ter je zlezla v kot za Truemanovo posteljo, obraz obrnila k zidu in ga zakrila z obema rokama, kar je o takih prilikah navadno storila. Tu se je lahko jokala, kolikor glasno se je hotela, kajti gospa Sullivanova je bila otšla in nobenega

nij bilo v hiši, da bi jo bil slišal — te svobode se je tudi posluževala na vso moč.

A nij se bila še dolgo časa kujala in hudih muh pasla, ko je nekdo vrata konci dvorišča zalušivši prišel do duri gospod Flintovih. Jerica je iz njegove hoje precej zapazila, da prihaja neki tujec. Še parkrat globoko zdihnivši, prisilila se je z vso močjo, da je omolknila in se umirila. Potrkalo je na vrata, a Jerica se nij oglasila, ampak je tičala skrita za posteljo. Tujec nij še enkrat potrkal, temveč vstopil je.

„Zdi se mi, da nij nobenega doma,“ rekel je neki ženski glas. „To je škoda!“

„Ka nij nobenega doma? to mi je žal,“ odvrnila je druga ženska s sladkim muzikalnim glasom gospice Grahamove, Jerica je nemudoma spoznala nje glas.

„Zdelo se mi je, da bi vi bili bolje storili, ko bi ne bili sami šli sem,“ odgovorila je prva govoriteljica, ki je bila ravno gospa

Ellisova, ona gospa, katero je Jerica tako prestrašila in skoro prevrnila.

„O, jaz se pa ne kesam, da sem prišla,“ rekla je Emilija. „Ko idete sestro svojo obiskat, lahko me tu pustite in skoro gotovo bode mej tem prišel domov gospod Flint ali pa mali dekle.“

„Ne spodobi se vam gospica Emilija, da bi vas povsod okolo vodili ter popuščali, kot kako poštno culo, dokler ne pridejo po njo. Strahovito ste se bili prehladili, ko ste v cerkvi čakali duhovnika, in še sedaj nijste popolno dobri; tudi bi me gospod Graham močno karal zarad tega.“

„O ne, ne, gospa Ellisova; tu je jako prijetno. V cerkvi, zdi se mi, je bilo premočno. Posadite me v naslanjač gospod Flintov in popolno zadovoljna bom.“

„No, vsakakor pa,“ rekla je gospa Ellisova, „bodem peč močno zakurila, predno otidem.“

To rekši, vzela je močna oskrbnica ku-

Glede slučaja v Metliki c. kr. državno pravdnštvo sicer uraduje; a sodba se nij še izrekla, in kdo ve, se li ne bo posrečilo kakemu dobremu zagovorniku, da zamurca umije?

Ker se vidi, da si moramo mi gospodarji sami pomagati v tej važni zadevi, bodemo tudi sami to stvar z vso eneržijo v roke vzeli, in se obračamo naj prvo na svoje gospode poslance v državnem zboru, naj gospoda justičnega ministra glede tega interpelirajo, da predloži primerno postavno predlogo.

V Novem mestu 28. jan. 1877

Anton Ogulin.

O sedanjem držanji Rusije

piše praška „Politik“ od zadnje sobote v uvodnem članku: „Diplomatom v Peterburgu se morebiti dobro zdi, da čas do vzdignjenja zastora polnijo še z diplomatično godbo, katere nepotrpežljivo občinstvo ne posluša več; a pomislili naj bi tudi, da nema sama Rusija stopiti na oder, nego i drugi, pred vsem kneževine Srbska, Črna gora in Rumunija, katerim sedanjí dvojni obraz Rusije dela veliko zadreg. Srbijo pa Črno goro Turčija sili, naj skleneti mir, a ker se Rusija tako obupno drži, jima je težko odločiti, kajti merodajna za nju je misel, da-li Rusija začne vojsko ali ne, in ali jo kmalu misli začeti. V enaki zadevi je Rumunija, kateri Turčija zdaj žuga, zdaj neguje, in katero je zdaj še Avstrija začela pregovarjati. V interesu kneževin je torej, in v interesu vsega Slovanstva, da slovanska velesila stopi iz soparnega kroga diplomatičnih čarovanj in da delo resno začne.

Ali pa se morda Rusija za Rumunijo, za srbski kneževini, za celo Slovanstvo ne briga, nego da se da voditi svojemu dobičku in se baha s svojimi močjo? To se zares trdi, in sicer od strani, od koder se to rado čuje, od ruskih sovražnikov. Ko bi Rusija tako politiko samo poskušala, bilo bi kratkovidno od nje; kajti težko, da bi mogel kak državnik res še tako kratkoviden biti; moralo bi se sicer o njem trditi, da nema pojmov o idejah, ki dandanes svet premečejo.

Ali pozna Rusija faktorje moči, ki jih ima zunaj svojih mej? Včasí se pač človeku zdi, kakor bi to res bilo, kajti ona jih ne uporablja. Evropa pa jih pozna, zato se pa Rusije tako boji; ne boji se namreč prostrane, pol-azijske države, nego boji se slovanske velesile, boji se onih 30 milijonov Slovanov, ki živé zunaj Rusije, in skoraj vsi v jako nena-

rnih odnošajih, in vsi vladani in tlačeni po drugih narodih. Ti neruski Slovani, ki zavzemajo v Evropi jako važne pozicije, so Rusiji moralčen in morda, ako treba, tudi materialni silni faktor, kakor to kažejo dogodjaji na balkanskem poluotoku. A to bodo le toliko in tako dolgo, dokler jih Rusija sama kot takega smatra in varuje, kajti zanimanje mora obojestransko biti.

Ali so ti odnošaji državnikom, ki so v Peterburgu merodajni, jasni? Ali jim je jasen njih pomen? Kakor bi človek sklepal po držanji oficijalne Rusije proti Rumuniji in srbskim kneževinam, bilo bi dobro, da bi se gospodje v Peterburgu malo bolje učili slovanско-romanskega vprašanja.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. januarja.

Nekateri ustavoverni listi se vesele **tirolskega** dež. zbora razpuščenja z velikimi nadami. Drugi pa sodijo, da zadaj za razpuščenjem tirolskega zbora tiči — razpuščenje zdanjega sistema in novo ministerstvo Taaffe. Tirolci bodo volili stare svoje poslance in s tem znamenje dali, sodi se.

Hrvatski „Obzor“ piše v članku „demonstracije v istočnem pitanju“ o očitani, ki se Hrvatoma delajo, da niso jasneje in glasneje v hrvatskem saboru in na ogerskem svoj glas oddali v protiturškem smislu. Če „Obzor“ prav umejemo, obeta nekako, da bodo hrvatski poslanci na peštanskem zboru enkrat kmalo popravili, kar so dozdej zamudili, da bode Evropa znala, da se ne brati vsa Ogerska s Turki.

V **Pešti** so 28. t. m. praznovali spomin Deakovega smrtnega dne. Treba pač, kajti ravno zdaj pri ponovljenji dualizma je Magjarom Deaka bitko treba, pa ga nemajo družega.

Vnanje države.

Angleški vodja liberalne stranke Gladstone je zopet 27. t. m. v daljšem govoru neke deputaciji misel izrekel, da je Turčija pariško pogodbo od l. 1856 popolnem pretrgala, da nema več pravice terjati pomoči od Evrope, da je njena ustava smešna in da mora Angleška nadaljevati svoje delo v tem smislu, da osvobodi kristijane izpod Turčije. — Ker 8. februarja angleški parlament zopet snide se, imajo take poštene izjave tega angleškega državnika velikansk pomen.

Grška univerza je Gladstonu poslala addresso, v katerej se temu angleškemu državniku izreka zahvala, da se je tako toplo zavzel za stvar Grkov in kristijanov v orijentu.

Turki so nemškega konzula v Adriano-polji napali in topli.

Dopisi.

Iz Ljubljane 29. jan. [Izv. dop.]

(„Ljudska kuhinja.“) Vsako podvzetje, naj si bode še tako potrebno in koristno, najde mej ljudmi nasprotnike, tedaj se tudi ne čudimo, če se sliši od ene ali druge strani kritikovanje o ustanovi „ljublanske ljudske kuhinje,“ kajti najde se kmalu kaj, da se obrekuje najboljša stvar. To nasprotje se pa rodi nekoliko iz nagajivosti, nekoliko iz jeze onih organov, kateri se boje, da jim vzraste materialna škoda po ustanovi take naprave, končno se morajo šteti mej zabavljivce še oni ljudje, ki so do sedaj pod firmo uboštva po hišah beračili ter z nabranim denarjem po žganjarijah pijančevali in po mestu v pijanosti skandale delali.

Da torej občinstvo na potrebo ljudske kuhinje opozorimo, treba je, da mu nekoliko bližje popišemo namen takega zavoda, v to svrhu naj sledi sledeče:

Komu pride ljudska kuhinja v korist? Ljubljansko mesto ima mnogo revnih rodovin in posameznih siromakov preskrbeti, iz mestne blagajnice dobijo ti ljudje vsak mesec po 2 do 3 k večjemu po 5 goldinarjev; kaj si hoče človek z dvema goldinarjema za celi mesec kupiti, ali jih izda za stanovanje ali za popravo obleke, ali pa za kruh, gorke jedi ne more uživati, nij tedaj čuda, ako taki reveži po privatnih hišah miloščinje prosijo, ker v istini bolehe, za delo nezmožne siromake zares sila k beračenji goni. Druga vrsta beračev so ljudje, kateri bi lahko še nekoliko zaslužili pa se jim ne ljubi delati, temveč nadlegujejo mestno gosposko in tudi privatne osebe za denar, katerega pa večjidel v žganjarije nesó, kjer imajo svoje pogovore in v katerih kujejo plane, kako bi prišli do dosta denarja se ve da, za žganje. Ti ljudje so pravi proletarijat, pridruži se jim tudi druga mlajša vrsta ljudi postopačev in sleparjev, kateri uboge kmetiče na semanjskih dnevih sku-bejo in peharijo, druge dneve pa po hišah kradejo in beračijo. K tej vrsti beračev spada večji del onih osob, ki so bile ali v prisilnej delavnici ali pa v kriminalnem zaporu, sploh taki, kateri nemajo nobene časti več v sebi in so popolno moralčno propali duhovi, kateri vedno policijski urad vznemirjajo. Imamo pa še eno vrsto siromakov omeniti in sicer po-

hinjske klešče, nasula oglja in ga razgrebla in je požgala Truemanu vse trske; potem je čakala še toliko časa, da je slišala pokanje oglja in videla plamen. Emiliji je snela plašč in ovratno kožuhovino ter je dejala na stran; potem je odšla trdo in redoma stopaje, kakor je bila prišla, nje hoja je bila tako glasna, da se Emilijina poleg še slišala nij; za to je Jerica mislila, da pride en sam tujec. Jerica slišavši, da so se duri odprle in da je gospa Ellisova otšla, nij se več silila molčati in je globoko zdihnila:

„O moj Bog! O moj Bog!“

„O, Jerica!“ vskliknila je Emilija, „kaj si ti tu?“

„Da, jaz sem,“ stokala je Jerica.

„Pojdi sem k meni.“

Otrok nij čakal družega ukaza, ampak vstal je, pritekel in se vsedel na pod tik Emilije, skril je svoj obraz v naročji slepe

ter je počel zopet glasno jokati se. Razburjenosti se je tresel na vsem životu.

„No, Jerica!“ — rekla je Emilija, „kaj pa je?“

A Jerica nij mogla odgovoriti; in Emilija zapazivši to, nij dalje popraševala, dokler se malečka nij pomirila. Vzela je Jerico na svoje naročje, naslonila jej je glavico na ramo ter jej je s svojim robcem obrisala solze.

Nje tolažljive besede in nje ljubkovanje pomirile so kmalo razdraženega otroka; ko se je vpokojil, prašavala ga je Emilija kaj razumno po raznih drugih rečeh, ne pa precej po vzroku njegove bolesti. Nazadnje ga je vendar prašala, če hodi v šolo.

„Bila sem tam,“ rekla je Jerica nagloma svojo glavico z rame Emilijine vzdignivši, „a ne bodem več šla tje.“

„Kako? Zakaj pa ne?“

„Ker črtim one deklice,“ odgovorila je Jerica vsa jezna; „da črtim jih, one grdinke.“

„Jerica!“ rekla je Emilija; „ne govori tako, ti ne smeš nobenega črtiti!“

„Zakaj ne?“ prašala je Jerica.

„Ker je to krivično.“

„Ne, ne! to nij krivično; jaz pravim da ne!“ rekla je Jerica; „črtim jih in črtim tudi Nani Grantovo in zmirom jih bodem črtila! Ka vi nobenega ne črtite?“

„Ne“, odgovorila je Emilija, „ne, jaz ne črtim nobenega.“

„Ka je vam kedaj kdo utopil vašo mačico? Ka je kedaj imenoval kdo vašega očeta starega umazanca?“ vprašala je Jerica. „Ko bi vam bili to storili, potem vem, bi jih vi črtili enako kot jaz.“

„Jerica,“ rekla je Emilija slovesno, „kaj mi nijsi zadnjič rekla, da si hudoben otrok, pa da bi bila rada dobra in da se boš trudila za to?“

„Da, rekla sem,“ odgovorila je Jerica.

„Če hočeš postati dobra in če hočeš, da

šteno živeče sramežljive uboge, katere še drže na svojo čast in poštenje in le v najhujšji sili soseda za denar prosijo, toda ne za dar; le izposojajo si ga, in plačajo ga vestno nazaj, ako jim je le mogoče. Tacih ubozih je prav mnogo in so posebno uboge vdove, zapuščene sirote in bolni, za delo nezmožni hiračoči stari ljudje. Druga vrsta ljudi, katerim bi ljudska kuhinja tudi služila so delavci, ubogi dijaki in na trg prišedši bolj siromašni kmet-ski prodajalci, kakor tudi službo iskajoči posli, rokodelski potniki i. dr.

Ali se bo z „ljudsko kuhinjo“ ustavilo beračenje po hišah? Ako bi vsi oni, ki navadno beračem denar dajejo, jedilne marke delili, proti katerim se jim bode v ljudski kuhinji jed dala, bi kmalo ona vrsta beračev, katera le zaradi pijančevanja ljudi nadleguje, ponehala, ker tacim nij mar za zdravo kosilo, hočejo le spirituoze pijače. Pa bode kedo dejal, kaj pa če taki pijanček marke, katere si naberači, družemu proda, dobro, naj se to zgodi, vendar le je gotovo siromak marko kupil, da po ceni jed dobo, in pomagano je vsaj temu, ker se pa bodo marke tudi očitno prodajale, najbrž na večjih krajih mesta, kakor tudi v prostorih ljudske kuhinje, ne bode za naše „šnopsarje“ dosti kupčije ostalo z nabranimi markami. Treba je tedaj, da vsi mestjani, ki miloščino dele, marke namesto denarja dajo, potem bode kmalu konec nesramnim nadlegovalcem. Marke bodo po 1 kr., 6 kr. in 10 krajcerjev, ako tedaj berač 10 mark po 1 kr. naprosi, dobi zanje celo porcijo kosila v ljudski kuhinji, za 6 kr. pol porcije in za 1 kr. en kruh. Da bodo jedila zdrava in čedna, skrbel bode odbor gospa in gospodov, ki bode vsak dan kontroliral in vodil kuho in razdelitev jedil. Za take, ki stanujejo bolj oddaljeno od kraja, kjer bode ta kuhinja, dovažala se bode jed na vozičih in se bode delila proti markam po hišah.

Končno naj bode še v tolažbo onim, kateri škilasto gledajo na ustanovo ljudske kuhinje, češ, da jim vzraste škoda s tem, da ne bodo prodali tako lahko svoje žganje, da oni ljudje, ki so vajeni te pijače, gotovo ne bodo ponehali zadnje krajcarje za omamljajoči špirit potrositi, da torej prva leta ne bo še škoda za prodajalce tega blaga tako velika, če se pa polagoma skrči ta „geschäft“ naj jim bode ljubezen do bližnjega, katera jih bode peljala do tega, da vzvidijo potrebo, da

poneha to, človečanstvu jako nedostojno in nevarno pijančevanje žganja. Vlada bi gotovo bolje storila, ko bi namesto visokega davka za vino in pivo, nastavila prav visoki davek na spirituoze pijače, da bi ljudem nemogoče bilo ta koncesijonirani strup uživati. Naj bi te vrstice pomogle doseči oni namen, namreč namen, da se zboljša nekoliko stanje resnično ubozih, kakor tudi, da se odpravi državljanom in državi nevarni element pijančevajočega proletarijata.

Iz Sevnice 27. jan. [Izv. dop.] (Magjari in mi.) Čitajte v današnjem listu „Slov. Naroda“ citat magjarskega lista, da so v Krškem in v Sevnici na obeh bregovih Save naši ljudje simpatično pozdravljali magjarsko deputacijo, potujočo h Košutu, — smo se v našem malem trgu pogledovali in povpraševali, kedaj se je to zgodilo in kdo bi se bil utegnil te demonstracije udeležiti. Kjer nas vseh skupaj nij veliko, bi bilo skora nemogoče zakriti, ako bi se le jeden sam kaj takega pregrešil; ker pa „Slov. Narod“ po „Magyar Hirado“ piše, da so naši „ljudje“ na bregu Save zbrani bili, povpraševal sem od hiše do hiše, a nihče mi nij zastavice rešiti mogel. Po naključni blišmi me otroci se pogovarjati, da so se pretečene dni „Turki“ z vlakom mimo Sevnice vozili; sledim te govorici ter izvem to le smešnico:

Vsled znane katastrofe pri Zidanem mostu je Savinja vzela v Metikejevi olarnici do 1000 centov olja; olje je priplavalo tudi po Savi in se nabiralo ob njenih bregovih doli do Brežic. Razumljivo je, da je ljudstvo takoj na olje po taki ceni pozornost jemalo in kmalu so bili bregovi Save z otroci in tudi odraslimi ženskami posejeni, ki so v škafe, brente in sodce olje zajemali. Da je bil mej njimi šunder velik, bode si sleherni mislil. Mej tem pa priropota vlak, kateri je vozil omenjene Košutarje. Otroci v večini zaženo kakor po navadi, velik hrup, Magjarje molé svoje osem-ljene glave še bolj skozi okna in če bolj ti nazdravljajo, tem bolj so naši otroci kričali in menda slednjič še celo deputaciji po svoje osle kazali.

To je istinito in to so si ti košutski fantastični ali butelnasti Magjari šteli za simpatično pozdravilo, za ovacijo! Jasno je torej tudi, da so Magjari videli ljudstvo na obeh bregovih Save, kjer sicer bi bilo zelo neumno od ljudstva, ko bi se ob naši strani na breg Save postavljalo, saj vendar tako neumni

nismo, da bi se domišljevali, ta magjarska nelojalna druhal se bode z vlakom po sredi Save vozila. Komu pač bi pri nas na misel prišlo, tacim in tem Magjarom ovacije doprinasati, — more biti, da bi se kaka dvojina za to našla, a množica našega ljudstva si o Magjarih misli:

„Še mar mi nij,
Kar za me nij!“

Iz Srbije 4. (17.) Januara. [Izv. dopis.] Vlasti naše u novo zauzetim krajevima Stare Srbije uspela je več toliko, da je u svima krajevima podigla vlasti u duhu naših zakona, u koliko je to več moglo da se u život uvede za ovo kratko vreme. Vlasti su već i porezu pokupili, i prva količina pokupljenog novca već je poslata našem ministarstvu finansije. Za ove krajeve najviše je zasluge stekao profesor bogoslovije g. Miloš Milojević, koji je ovih dana postavljen za komandanta dobrovoljačke vojske u staroj Srbiji.

Zajam naš, koji se već toliko vremena očekivao, da će nam stići iz Rusije, pre nekoliko dana, jedna je suma ovog zajma došla.

General Ranko i pukovnik Beker već od dužeg vremena obilaze sve pozicije na Drini.

Svi ruski generali koji su bili u Srbiju vratili su se u Rusiju. Mi nemamo više ni ruskih dobrovoljaca. Mnogi se pitaju šta muže biti uzrok za koga tako naglo napustiše Rusi Srbiju. Ovde se svašta nagodja, koliko ova nagodjanja imaju istine, to će budućnost pokazati.

Naš izoslanik gosp. Marinović, predje predsednik ministarstva, koji je na petrogradskom dvoru bio više od dva meseca, vraća se sada preko Beča u Beograd. Sav ovaj njegov put nije bio onoliko plodan koliko se moglo očekivati.

Odlični vojskovođa nas g. Djura Horvatić, došao je pre kratkog vremena u Negotin, gde je od strane naroda bio oduševljeno dočekan.

Dobrovoljačke brigade rasporedju se vrlo živo po granici, naročito na Timoku.

Sva linija na Dunavu donjem od Radujevca pa do Kladova, a to je od prilike dužina od 14. sati, utvrđena je, i naša je vojska na svoj liniji već neke točke zavzela.

Ruski dobrovoljci izdali su u srpskim novinama ovu zahvalnicu:

*) Od roj. Srba.

Ur.

ti bode odpuščeno, odpustiti moraš tudi ti drugim.“

Jerica je molčala.

„Ka nočeš, da bi ti Bog odpustil in te ljubil?“

„Bog, ki biva v nebesih, — ki je ustvaril zvezde?“ vprašala je Jerica.

„Da.“

„Ka me bode rad imel in me enkrat vzel k sebi v nebesa?“

„Da, če se boš trudila biti dobra in bodeš ljubila vse ljudi.“

„Gospica Emilija,“ rekla je Jerica malo mislé, „tega ne morem, ne morem tudi priti v nebesa.“

Ravno ta trenotek je pala solza Jerici na čelo. Vsa zamišljena Emiliji v obraz pogledavši rekla je: „Draga gospica Emilija, ka bode te vi prišli v nebesa?“

„Prizadevam si na vso moč.“

„Spremila bi vas rada,“ rekla je Jerica z glavo majé in vsa zamišljena.

Emilija je molčala, prepustivši otroka njegovim lastnim mislim.

„Gospica Emilija,“ rekla je Jerica nazadnje šepetaje, „mislim, da se bodem prizadevala, a zdi se mi, da tega ne bodem mogla doseči.“

„Bog naj te blagoslovi, ter ti naj pomore, otrok dragi,“ rekla je Emilija položivši svojo roko Jerici na glavo.

Četrť ure in še dalje nijste obe zinili besedice Jerica je popolnem tiho ležala Emiliji v naročji. Polagoma je zadnja zapazila po sopenji otroka, da je zaspal ves utrujen mrzlice in prestane razdraženosti. Ko se je gospa Ellisova vrnila, pomignila jej je Emilija na spečo ter jo prosila, naj jo dene na posteljo. Začudé se je to storila, potem se pa obrnila k Emiliji, ter je vskliknila:

„Pri mojej besedi, gospica Emilija, to je

ravno ista surova kričéča žival, ki bi naja bila skoro ubila.“ — Emilija se je smijala temu, da bi mogel osemletni otrok prevrniti in usmrtiti ženo tolike velikosti, kot je bila gospa Ellisova, a rekla nij ničesa.

Zakaj se je Emilija jokala celi oni večer, ko hitro se je spominjala jutranjega prizora? Zakaj se je na kolenih tako silovito borila s hudo skrbjo? Zakaj je tako goreče molila in prosila nove kreposti božje? Zakaj je Boga tako ponižno prosila blagoslova za majhenega otroka? Ker je marsikatero leto svoje slepote in reve, marsikatero uro grenkega boja in obupa čutila, da taka razdraženost, kot jo je Jerica ta dan kazala, zamore v trenotku silovite svoje moči ostrupiti celo življenje, ter s strašnimi črkami zapisati smrtno sodbo človeškemu veselju. In tako je ono noč molila k Bogu, naj bi jej dal moč držati se svojega sklepa, in naj bi jej pomogel ozdraviti tega otroka največe njegove bolezni. (Dalje prih.)

Braći Srbima!

Vračajući se u svoju pristojbino mi, ruski dobrovoljci, jednodušno zaključismo, da od svoje strane iskazemo vama, braćo Srbi, najtopliju svoju zahvalnost za vaše dobro razpoloženje, otvoreno srce i doček, kojim ste nas, — dobrovoljce, susretali u svaki kući, od Kladova do Vukanje, od Aleksinca do Beograda. Molimo samo, da vi i sa svoje strane poverujete, da Srbi nemaju bolje privezanih i nesebičnih drugova, nego što su njihova braća — Rusi. Vrativši se u svoju pristojbino svaki od nas kazaće sa ponosom svojoj porodici, kako za krvavi minuli boj i žrtve dičnog srpskog naroda, tako i za njegovu i istinsku — slavensku gostoljubivost. Živela naša braća Srbi! Živio knez Milan!

(Dolazi 1127 podpisa.)

Domaće stvari.

— (Zapisnik ljubljanskih volilcev) za mestne občinske volitve leži v magistratnem ekspeditu štiri tedne na ogled. Če je kak volilec izpuščen ali napačno uvršten, ima do 20. februarja čas volilno pravico ustno ali pismeno reklamirati.

— (Imenovanje.) Suplent tukajšnje realke g. Wallner je imenovan za pravega učitelja na gimnaziji v Iglavi.

— (Dr. Fr. Schiffrer) v Ljubljani, znan veteran zdravnikov je od cesarja dobil Franc-Jožefov red.

— (Pomilostil je cesar) 8 jetnikov na ljubljanskem Gradu; v Karlovu pri Gradcu 6 in po drugih kaznilnicah 148 jetnikov, ki so bili takoj iz zapor izpuščeni. Med poslednjimi tudi 4 jetnice v Begunjah.

— (Črnogorsk major) z imenom Dimitriev Mercep, je bil pretekli petek v Ljubljani. Peljaje se po svojega sina, ki je v Belemgradu študiral, a bi zdaj moral ondi stopiti v srbsko vojno, se je ustavil za en dan v Ljubljani, da si ogleda mesto. V pogovoru je kazal veliko izobraženost, znanstvo zgodovine itd.

— (Vreme) je postalo pri nas nekaj mrzlejšje. Včeraj v jutro smo uže videli led (sicer še tenek in slab) voziti. Po polu dne pa je bilo zopet solnce ogrelo. Vendar ledeničarji upajo, da bodo mogli napolniti svoje dozdaj prazne ledenice, kar jih je dozdaj močno skrbelo, ker je bilo vedno toplo.

— (Izključen) so bili, kakor se nam poroča, te dni 4 dijaki iz višje tukajšnje realke zaradi tatvine.

— (Osobne vesti.) Iz Zagreba se nam poroča 29. jan.: Denes se je tu oženil Slovenec dr. Fon, sploh priljubljeni primarni zdravnik, z gospico Petrasovo, hčerjo oberstlajntanta. — V Varaždinu je bil na svojo prošnjo penzioniran Slovenec profesor Francelj, in od občinskega odbora vladi za odlikovanje priporočen zaradi zaslug na odgojiteljskem in literarnem polju.

— (Vranska narodna čitalnica) napravi dne 4. svečana predpušno veselico, skleneno s tombolo in plesom. Mnogobrojne vdeležitve se pričakuje. Odbor vabi najljubnejše vse veselja in plesateljne gospode in gospodične od daleč in blizu. Pričakuje se obilnega pohoda, ker ta je edina veselica, katero napravi naša čitalnica v sedanjem predpustu.

— (Zaklad v pšenici.) Piše se nam: Lansko leto umrl jako premožen župnik je

imel prav dobrega prijatelja Š. T. kateri je bil prej posestnik, a sedaj mu je sodnija radi zapravljivosti preskrbela kuratorja. Kmalu po smrti ranjega je Š. T. z nekim sorodnikom župnika prenašal iz neke shrambe pšenico in pri tej priliki je našel žakelj srebrnega denarja v njej zakopan. On je denar skril v gnoj in ga potem tiho domov spravil. T. pa je imel navado, da je večkrat pregloboko v kozarec pogledal in pri tej priliki se je tudi zgodilo da je „vino resnico govorilo“. Stvar je prišla takoj žendarmom do ušes in odpeljali so „zvestega prijatelja srebra“ na Vransko k sodniji, kjer je uže obstal, da je denar vzel, samo ne ve se še, koliko ga je bilo. Do sedaj je uže 325 gld. pri sodniji; govori se pa da je vseh bilo okolo 800 gld. Ker je umrl gospod svojega najboljšega prijatelja čisto prezrl, mislil si je pač T. sam nekaj vzeti, ali vino je sitno, ki ne zna molčati.

— (O tepežu in poboji) v Bašlji na Gorenjskem se piše „Sl.“ natančneje: 24. t. m. je bila v Preddvoru poroka iz Bašlje. Ko so se svatje čez Belo k poroki peljali, ležale so čez cesto rante in planke; tako se pripoveduje, mali štrkovci podšuntani od „mogočnih“ fantinov, naj bi bili to storili; intrigirali so na vsaki način. Belani so se neki grozili, da to noč morata dva Bašljana mrtva biti. Belani so prišli po noči „oprezovat“, po plesu na podu neki Bašljan Belana udari — nastal je pretep, klanje in mesarenje, kakoršno bi zamogli le Turki doprinesti. Bila sta kmalo dva mrtveca, oba iz Bele. Eden je bil ustreljen, 13 ali 14 svinčenih zrn, šrotov, je dobil v život, enega še v želodec; ta je gotovo kmalo mrtev obležal. Oni pa, edini sin trdnih staršev, v vojaških letih — toda oproščen, bil je s sekiro preklan, buča grdo razcepljena, gotovo nevaren mahljej. Gotovo je tudi, da je vsaj še 5 ali 6 Belanov hudo ranjenih; eden v usta obstreljen v nezavednosti leži; enemu ali celo dvema so zobje in čelusti razbite, eden je skoz obe lici preboden; kako je z drugimi, ne vem. Mesarija je morala grozna biti, podili, so se po vasi, vrtih in njivah kakor zverijad. Svatom so okna pobili, ti so se poskrili, nekateri pa tudi v bran postavili, ter deležni postali te „fletnosti“.

Razne vesti.

* (Begunci iz Bosne), kateri so v Dalmaciji, dobili so te dni od dveh usmiljenih gospé, živeža in obleke, česar so ubogi reveži bitko potrebovali.

* (Obsojen notar.) V Ljubnem na zgornjem Štajerskem je bil obsojen te dni pred porotniki notar iz Mürrzuschlaga, baron Paraskovitz-Gasser, ker je več strank za denarje ogoljufal, ki so mu jih izročile. Dobil je pet let sedeža v ječi in plemstvo izgubi.

* (Ogerski študentje), ki so Abdul-Kermu tisto sabljo nesli, bi bili kmalu na potu domov poginili. Komaj je ladija šla iz luke, začelo je goret na njej in morala se je vrniti. Drugi dan je šla zopet na pot in je do polu noči prišla do Varne. Tukaj pa je zastal strašen vihar in ladija se je morala zopet vrniti. Nevarnost je bila taka, da so se kapitan in pomorščaki veselja poljubovali, ko so se rešili; ko bi bilo dve uri pozneje, bi bilo vse poginilo. Študentje pa so baje jako zdelani in blede od prestanega strahu.

* (Samoumor.) Peštanski državni pravdnik Tomažek se je ustrelil v Pešti v neki gostilnici, ker ga je ogerski minister prava službeno pokaral.

* (Laškemu kralju) Viktor Emanuelu bode plača za en milijon povišana na leto. Dolga ima kraljeva hiša 22 milijonov in ta

dolg pripoznava država za svoj ter ga tudi poplati.

* (Velikanska obravnava.) V Mačerati na Laškem se vrši sodnijska obravnava, v kateri je nad 112 zatožencev, koliko bode stoprav prič! Najhujši zatoženec ima nad sto ubojev na vesti, drugi nad 50 napadov in ropov in nad sto tatvin, vsi drugi ostajajo dosta za prvima.

* (Turški darovi.) Na Turškem od vseh krajev prihajajo darovi za armado in pri tem tudi režija tobaka nij hotela izostati. Poslala je veliko tobaka vojakom, a ko so zaboje odprli, nijso našli notri drugega, kakor tobačni prah in druge smeti, kateri je pa tako nezrečen-ko smrdel, da so ga takoj morali iztresti. Kdo bi se pri tem ne spominjal one bogate Gellertove Beate, o kateri ta pesnik pravi: „Jokaje je šla ter je dala ubogim stradajočim — košček plesnivega kruha.“

* (Kurenine) se na Francoskem redi vsako leto 40 milijonov kur, ki se cenijo na 100 milijonov frankov. Jajc se na Francoskem dobi na leto 4 milijarde. Če je mehkejša zima, tem več jajc se izleže.

Lista opravištev: G. J. . . . v Ljubljani. Vaš inserat velja 34 kr., pošljite tedaj še 34 kr.

Umrlj v Ljubljani

od 22. do 24. januarja:

Janez Jesih, krojačev otrok, 4 l., za božjastjo — Janez Sluga, deavec, 31 l., za pljučnico. — Hil. Brgež, pos. up., 46 l., za mrzlico vsled poroka. — Martin Hočevar, berač, 41 l., za jetiko. — Matej Kavčič, delavec, 74 l., vsled utrpeljenja pljuč. — Fr. Lavrič, nadzornik otrok, 14 mes., za davico. — Franciška N., 13 mes., za davico. — Henrik Jeran, mizarja otrok, 7 mes., za kašljem. — J. C. Mayer, kupec, 77 l., vsled starosti. — Tomaž Celar, berač, 91 l., za pljučnico. — Janez Krstin, pos. otrok, za prehlajenjem.

29. januarja:

Pri Slonu: Hidl iz Celoveca. — Berg iz Trsta. — Seifert iz Litije. — Kavčič iz Notranjskega. — Razpet iz Idrije. — Kilar iz Zagorja. — Thurnberg iz Gorice.

Pri Mameli: Nikolitsch iz Dunaja. — Langer iz Zagorja. — Feitler, Wolf iz Dunaja.

Dunajska borza 30. januarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld.	15 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	85
1860 drž. posojilo	112	—
Akije narodne banke	829	—
Kreditne akije	146	—
London	122	80
Napol.	9	81
C. k. cekini	5	83
Srebro	115	50

Loterijske srečke.

V Trstu 27. januarja: 75. 79. 28. 54. 37.
V Linci 27. januarja: 32. 38. 83. 76. 81.

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančneje poroča o tem administracija tega lista. (416—10)

Za filijalo blizu Postonje, išče se ne premlad, soliden

Comis,

slovenskega in nemškega jezika zmožen, kateri je za prodajo železnega in specerijskega blaga izurjen. Kavcija ali garancija od 200—300 gold. se želi. — Pisma naj se na opravišstvo „Slov. Naroda“ pošljajo. (21—3)

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij z vspešnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti. (53—36)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarku, na dunajski cesti v Ljubljani.